

ст.1122 (поточна редакція - Редакція від 22.08.2019, підстава - 2612-VIII).

3. Про Національну поліцію України. Закон України, Відомості Верховної Ради, 2015, № 40-41, ст.379.

4. Забезпечення прав людини у правоохоронній діяльності: навч. Посібник / Кол. Авт.; за ред. д.ю.н., доц. В.О. Боняк. – Дніпро: Дніпроп. Держ. Ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2017,- 224 с

5. Комзюк М.А. Обмеження особистості свободи громадян за адміністративним правом // Актуальні проблеми адміністративно-правового забезпечення діяльності ОВС України: зб. Матеріалів наук.-практ. Конф. (м. Харків, 15 квітня 2015 р.) / МВС України, Харків. Нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2015.с. 106-112.

6. Адміністративне право України: основні поняття: навчальний посібник./ за заг. Ред.. І.П.Голосніченко, Київ, 2005.232с.

7. Стеценко С.Г. Адміністративне право України: навч. Пос. Київ: Атіка, 2008. 624 с.

8. Загальна Декларація Прав Людини. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015

9. Академічний тлумачний словник української мови [Електронний ресурс]. – URL: <http://sum.in.ua/>

Папулов Б.Є.,

курсант 201 н/г ННІ №2 НАВС.

Муратова Д.Б.,

к.ю.н., ст. викладач кафедри публічного управління та адміністрування НАВС

ОСОБЛИВОСТІ МІЛІТАРИЗОВАНОЇ СЛУЖБИ ЯК ВИДУ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ

Слід розпочати з визначення поняття державної служби так як мілітаризована служба є видом державної служби.

Державна служба може бути розглянута в декількох аспектах:

- соціальному, тобто державна служба як соціальна категорія — це професійне здійснення за дорученням держави громадсько-корисної діяльності особами, які обіймають посади в державних організаціях;

- політичному — як діяльність з реалізації державної політики, досягнення відпрацьованих усіма політичними силами державно-політичних цілей і завдань у суспільстві і державі;
- соціологічному — це практична реалізація функцій держави, компетенції державних органів;
- правовому — юридичне встановлення державно-службових відносин, при реалізації яких і досягається практичне виконання посадових обов'язків, повноважень службовців і компетенції державних органів.

Щодо поняття державної служби в Україні необхідно зазначити, що відповідно до ст. 1 Закону України «Про державну службу» під нею необхідно розуміти публічну, професійну, політично неупереджену діяльність із практичного виконання завдань і функцій держави.

Разом з тим необхідно зазначити, що в теорії адміністративного права існує набагато більше визначень ніж їх пропонує український законодавець.

До ознак державної служби можна зарахувати такі: ,

Є різновидом державної, суспільно-корисної діяльності; — здійснюється на професійній основі особами, які обіймають посади в державних органах;

Спрямована на практичне виконання завдань та функцій держави;

За виконану роботу державні службовці отримують заробітну плату.

Державна служба здійснюється на професійній основі. Такий порядок обумовлюється необхідністю забезпечення неперервної, компетентної діяльності державних організацій. Правовий інститут державної служби складають норми конституційного, трудового, цивільного, фінансового та інших галузей права. Вони регламентують правовий статус державних службовців, у тому числі й порядок проходження державної служби, види заохочень і відповідальності службовців, обмеження, пов'язані з прийняттям і проходженням державної служби, підстави припинення державної служби. Адміністративно-правові норми, які регламентують питання державної служби, складають частину цього інституту і є самостійним інститутом адміністративного права.

Також визначають адміністративно-правовий статус державних службовців системи публічного управління відповідно до Закону України «Про державну службу» від 10 грудня 2015 р. [1] Виходячи з принципу поділу влад, вирізняється державна служба в органах

законодавчої, виконавчої та судової влади. Залежно від специфіки сфер державної діяльності до державної служби належать державні службовці, що працюють в апараті органів прокуратури, судів, дипломатичної служби, митного контролю, Служби безпеки, внутрішніх справ і т. д.

Виходячи з цього ми можемо перейти до відомого поділу державної служби на цивільну та мілітаризовану.

Мілітаризована служба характеризується особливим призначенням і завданнями, спеціальним порядком формування і проходження служби, спеціальними вимогами щодо професійної підготовки.

Особливими характеристиками мілітаризованої служби є:

Здійснення охоронної функції, що полягає в охороні і захисті законності та правопорядку, територіальної цілісності та безпеки держави, захисті життя і здоров'я громадян;

Можливість застосування примусу (легальне застосування насильства); наявність чіткої системи субординації, суворой ієрархії особового складу, обов'язковості наказів.

Крім того, при прийнятті на мілітаризовану службу, як правило, визначено жорсткіші вимоги щодо: віку, стану здоров'я, фізичної підготовки тощо. Також службовці мілітаризованої служби мають спеціальні зовнішні атрибути (форму одягу, зовнішні відзнаки), їм присвоюють спеціальні звання.

В Україні до мілітаризованої служби відносять військову державну службу - у Збройних Силах України, Службі безпеки України та правоохоронну (воєнізовану) державну службу - в органах внутрішніх справ (Національній поліції), державній прикордонній службі тощо.

Саме на мілітаризовану службу покладається виконання широкого спектру функцій держави, пов'язаних із забезпеченням дуже важливих складових елементів національної безпеки. Зокрема, передусім йдеться про воєнну безпеку, державну, правову, інформаційну та деякі інші. Разом із тим від ефективного забезпечення названих видів безпеки буде залежати рівень забезпеченості всіх інших складових національної безпеки, у тому числі й таких, як екологічна, економічна, продовольча.

Наведене дає змогу стверджувати про важливість та пріоритетність ефективного функціонування такої складової інституту державної служби, як мілітаризована служба. У цьому контексті слід зазначити, що забезпечення належної організації та функціонування мілітаризованої служби передбачає вжиття цілого

комплексу заходів різної спрямованості як з боку держави, так і суспільства, у тому числі й у сфері забезпечення правового статусу тих суб'єктів, що проходять названий вид служби. Для того, щоб чітко визначитися з особливостями розуміння мілітаризованої служби як виду державної служби, слід проаналізувати основні доктринальні підходи як до державної мілітаризованої служби, так і до правового статусу осіб, що її проходять.

Грунтуючись на загальних підходах до поняття державної служби, можна дати характеристику такого її виду, як служба мілітаризована. Так, до ознак мілітаризованої державної служби можна віднести такі. По-перше, мілітаризована державна служба обумовлена необхідністю виконання державою особливих охоронних завдань. По-друге, змістовним елементом мілітаризованої державної служби є як можливість, так і реальне застосування примусу. По-третє, мілітаризована державна служба здійснюється зі зброєю в руках, «озброєними групами людей». По-четверте, вступ на мілітаризовану державну службу обумовлений низкою спеціальних вимог до того, хто на неї вступає, – віком, станом здоров'я, фізичною підготовкою, моральними якостями. По-п'яте, мілітаризована державна служба ґрунтується на найбільш авторитарному варіанті відносин влади і підпорядкування, суворій ієрархії керівного та підпорядкованого особового складу. По-шосте, службовці мілітаризованої державної служби мають специфічний правовий статус, спеціальні пільги, притягуються до відповідальності в особливому порядку, насамперед – до адміністративної і матеріальної юридичної відповідальності

Слід зазначити, що особливості мілітаризованої служби, зафіксовані у доктринальних джерелах, повинні знаходити своє відбиття і в легальних дефініціях. Проте у чинному законодавстві така специфіка майже не висвітлена. Так, у ч. 1 ст. 59 Закону України «Про Національну поліцію» надано визначення служби у національній поліції: служба в поліції є державною службою особливого характеру, яка є професійною діяльністю поліцейських з виконання покладених на поліцію повноважень. У ч. 2 цієї статті йдеться про те, що час проходження служби в поліції зараховується до страхового стажу, стажу роботи за спеціальністю, а також до стажу державної служби.

Отже ми можемо вважати, що у визначенні служби у національній поліції не повною мірою висвітлено особливості мілітаризованої служби і не вказано про специфіку статусу осіб, що її проходять, лише

зазначається, що така служба є державною й має особливий характер, а про те, в чому полягає такий характер, не сказано.

Стосовно цього більш вдалим є визначення такого різновиду мілітаризованої служби, як військова служба, що надано у ч. 1 ст. 2 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу». Зокрема, у цьому нормативно-правовому приписі вказується, що військова служба є державною службою особливого характеру, яка полягає у професійній діяльності придатних до неї за станом здоров'я і віком громадян України, іноземців та осіб без громадянства, пов'язаній із обороною України, її незалежності та територіальної цілісності. Час проходження військової служби зараховується громадянам України до їх страхового стажу, стажу роботи, стажу роботи за спеціальністю, а також до стажу державної служби.

У цьому визначенні до тих характеристик мілітаризованої служби, що було наведено у Законі України «Про Національну поліцію» (ст. 59), додається вказівка про те, що особи, які її проходять, повинні бути придатними до такої служби за станом здоров'я та віком. Крім того, у цьому визначенні більш чітко вказуються завдання, що постають як перед такою службою, так і особами, які її проходять. Проте такі вказівки можна було б закріпити й у ст. 59 Закону України «Про Національну поліцію»[2], оскільки до стану здоров'я та віку поліцейських у Законі також висунуто відповідні вимоги.

Отже, на підставі викладеного можна стверджувати про наявність суттєвої специфіки мілітаризованої служби. Водночас остання, хоч і є різновидом державної служби, але має відмінні особливості, які, зокрема, безпосередньо пов'язані зі специфікою адміністративно-правового статусу осіб, що її проходять. З огляду на це при визначенні мілітаризованої служби як виду державної служби слід ґрунтуватися на розумінні специфіки правового статусу осіб, що проходять мілітаризовану службу.

Виходячи з цього, адміністративно-правовий статус осіб, що проходять мілітаризовану службу, можна визначити як урегульовану нормами адміністративного права сукупність прав, свобод, обов'язків та законних інтересів спеціальних службовців, які є придатними до проходження мілітаризованої служби у відповідних підрозділах за станом здоров'я, віком і моральними якостями та здійснюють професійну діяльність, спрямовану на виконання важливих конституційно значущих оборонних, охоронних та захисних завдань і функцій держави з можливістю застосування примусу, при реалізації яких обов'язковим елементом є наявність жорстких субординаційних

адміністративно-правових відносин із суб'єктами публічно-правового адміністрування.

З огляду на викладене, а також беручи до уваги наведені законодавчі та доктринальні положення, можна дати таке визначення мілітаризованій службі. Мілітаризована служба є державною службою особливого характеру, яка полягає у професійній діяльності придатних до неї за станом здоров'я, віком і моральними якостями спеціальних суб'єктів – службовців, пов'язаних із виконанням важливих конституційно значущих оборонних, охоронних та захисних завдань та функцій держави з можливістю застосування примусу.

Література:

1. Закон « Про державну службу» від 10 грудня 2015 року (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 4, ст.43).

2. Закон України «Про Національну поліцію» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/580-19>

Рибак О.О.,

аспірант кафедри публічного управління та адміністрування НАВС

ПІДСТАВИ ТА ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ПЕРЕВІРКИ НА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОГО АНТИКОРУПЦІЙНОГО БЮРО УКРАЇНИ

Національне антикорупційне бюро України (далі – Національне бюро) новостворений державний правоохоронний орган, на який відповідно до ч. 1 ст. 1 Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України» [3] (далі – Закон) покладено попередження, виявлення, припинення, розслідування та розкриття корупційних правопорушень, віднесених до його підслідності, а також запобігання вчиненню нових. Водночас з метою постійного контролю атмосфери дотримання вимог антикорупційного законодавства України, стандартів поведінки, рівня належного виконання службових обов'язків працівниками Національного бюро у його складі функціонує Управління внутрішнього контролю.